

REPORTAGE CURAÇAO

In de kliniek van arts Elisa Janszen op Curaçao zijn Venezolaanse vluchtelingen wél welkom

Elisa Janszen maakt een echo bij de zwangere Venezolaanse 'Elvira'. Beeld Berber van Beek

In de Curaçaose kliniek Salú pa Tur werpen de felle lampen het licht op een opmerkelijke paradox: Venezolaanse vluchtelingen zijn niet welkom op het eiland maar krijgen wél gratis zorg. ‘Doen alsof deze mensen niet bestaan, zorgt voor een mogelijk nog veel groter probleem.’

Kees Broere 15 juli 2019, 12:34

‘**K**ijk nou toch eens, ze draait zich. Het wordt vast een heel beweeglijk meisje.’ Elisa Janszen wrijft de echostaaf over een zwangere buik. ‘En belangrijker nog: het ziet er allemaal prima, gezond uit.’ De aanstaande moeder, een Venezolaanse van 26 jaar, lacht haar beugel bloot. Ze is gerustgesteld.

Elvira, heet de vrouw die in verwachting is. Nee, zo heet zij niet echt – maar omdat zij illegaal op Curaçao is, kunnen we haar echte naam niet opschrijven. Wel echt is de gratis hulp die zij op het Caribische eiland krijgt: in de kliniek ‘Salú pa Tur’, Gezondheid voor Allen, bedoeld voor hen die buiten de zorgboot vallen.

Het initiatief voor de kliniek komt van de vrouw die Elvira onderzoekt. Elisa Janszen (29) is arts en Nederlandse. Zij ging op Curaçao aan de slag in het grote openbare ziekenhuis het Sehos en ontdekte dat mensen die illegaal op het eiland verblijven, voornamelijk Venezolanen, geen toegang hebben tot medische zorg.

‘Ik dacht: hoe ga ik dit oplossen?’ Dit simpele zinnetje is kenmerkend voor de vrouw die geen ‘nee’ accepteert als zij mogelijkheden tot ‘ja’ ziet, en die jeugdig enthousiasme weet te koppelen aan een desnoods ijzerenheinig doorzettingsvermogen. Het leidde tot Salú pa Tur, een prima geoutilleerde kliniek, waar de felle lampen licht werpen op een opmerkelijke paradox.

Paradoxaal

Curaçao, een autonoom land binnen het Nederlands koninkrijk, ligt maar zo’n 80 kilometer buiten de kust van Venezuela, het grote buurland dat in een diepe politieke en sociaaleconomische crisis verkeert. Naar schatting vier miljoen Venezolanen hebben het bewind van president Nicolás Maduro de rug toegekeerd en zijn vertrokken. Bijvoorbeeld naar Curaçao.

Maar op het kleine Caribische eiland van zo'n 160 duizend inwoners zeggen de autoriteiten de instroom van 'ongedocumenteerden' niet aan te kunnen. Curaçao is ook geen partner in het vluchtelingenverdrag van de Verenigde Naties (VN). Venezolanen die illegaal op het eiland verblijven, lopen elke dag de kans om opgepakt en uitgezet te worden. Maar ze kunnen nu dus ook, ongehinderd, naar de kliniek van Elisa Janszen.

Elisa Janszen heeft tot eind dit jaar geld om haar patiënten te ontvangen. Dankzij de Nederlandse Stichting Vluchteling en dankzij de Unhcr, de vluchtelingenorganisatie van de VN Beeld Berber van Beek

‘Dat is paradoxaal, ja’, zegt de Nederlandse arts. ‘Maar doen alsof deze mensen niet bestaan, zorgt uiteindelijk ook voor de Curaçaose bevolking voor een mogelijk nog veel groter probleem. Wat als de ongedocumenteerden massaal ziek worden? Dan heeft dat wel degelijk consequenties voor de rest van de bevolking hier. Dat wil dus niemand.’

Grote buurman

Toen Janszen aanklopte bij het ministerie van Gezondheidszorg met haar plannen voor een kliniek, kreeg zij dan ook vrijwel onmiddellijk te horen dat dat ‘best wel een goed idee’ was. En bij de opening van Salú pa Tur, begin juli, kwam zelfs Suzy Römer, de Curaçaose minister van Gezondheidszorg, langs voor een kopje oploskoffie en een hapje. ‘Heel het kabinet steunt dit initiatief’, zegt zij. Dus ook de minister van Justitie, de man die doorgaans juist verantwoordelijk is voor de uitzettingen.

‘We zijn een klein land met een heel grote buurman’, aldus Römer. ‘En daar komt bij dat wij in een financiële crisis verkeren. Ik ben dan ook erg ingenomen met deze kliniek. We blijven bij onze opvattingen over illegaliteit, maar zijn blij dat mensen hier op deze manier toch medische zorg kunnen krijgen. Ik heb zelf

Venezolaans bloed in mijn aderen, dit laat niemand van ons onberoerd.'

Voorlopig heeft Elisa Janszen tot eind dit jaar geld om haar patiënten te ontvangen. Dankzij de Nederlandse Stichting Vluchteling en dankzij de UNHCR, de vluchtelingenorganisatie van de VN. Ook dat is een paradox, want in het asielzoekersverkeer wensen de Curaçaose autoriteiten de VN-organisatie juist zo veel mogelijk te mijden.

Dat de kliniek in een behoefte voorziet, is meteen overduidelijk geworden. Janszen zag in een paar dagen tijd al meer dan negentig mensen. Vooral vrouwen. Officieel zegt Curaçao dat zo'n zesduizend Venezolanen illegaal op het eiland verblijven. 'Maar als je ziet hoeveel mensen ik nu al hier binnen heb zien komen, kan ik me niet voorstellen dat dat klopt', zegt Janszen. 'Het moeten er echt behoorlijk veel meer zijn.'

Nuchterheid

Momenteel zijn de grenzen tussen Venezuela en Curaçao gesloten. Mensen die per boot proberen te vluchten, maken de oversteek met gevaar voor eigen leven. Maar het eiland kent ook de nodige Venezolanen die eerder met het vliegtuig kwamen, en niet zijn

vertrokken nadat hun legale verblijfs termijn verstreken was.
Mensen zoals de zwangere Elvira.

Zij is afkomstig uit een plaatsje in de buurt van de Venezolaanse hoofdstad Caracas. 'Ik heb zo'n anderhalf jaar geleden mijn land verlaten, omdat ik daar op geen enkele manier nog kansen zag om voldoende te verdienen om mijzelf en mijn ouders in leven te houden.' Op Curaçao werkt zij in 'een hotel'. Veel verdient ze niet, maar voldoende om maandelijks ook wat geld naar haar familie te sturen. Datzelfde doet de vader van haar kind, dat in november wordt verwacht. Hij is Dominicaan en eveneens illegaal.

Op dit moment heeft arts Janszen steun van een verpleegkundige en een psychologe. Daar komen nog een gepensioneerde Nederlandse kinderarts en een Venezolaanse arts bij, mits zij hun werkvergunningen rond krijgen. 'En ik zou eigenlijk wel een fysiotherapeut kunnen gebruiken. Veel mensen, vrouwen, werken hier als schoonmaker. Ze staan zowat de hele dag krom, dat ga je voelen aan je gewrichten. Sommige van hen vragen meteen om zware medicijnen. Maar we beginnen natuurlijk niet met dingen waar je maag meteen van kapot gaat.' Haar nuchterheid begeleidt de zorg.

Elvira kan haar zwangere buik weer bedekken en van de behandeltafel af. Begin augustus komt zij opnieuw langs voor controle. Janszen slaat het op in haar computer. ‘Ik vind het geweldig dat ik hier veilig terecht kan’, zegt Elvira. ‘Maar het liefst zou ik natuurlijk willen dat ik deze zorg gewoon in mijn eigen land kon krijgen. Als die vervloekte crisis nu toch eens zou overgaan. Dan kon ik naar huis.’

LEES MEER

[De enorme cruiseschepen zijn welkom op Curaçao, de bootjes niet.](#) De grote vaartuigen die aanmeren aan de kade van Otrobanda, brengen steeds meer toeristen en dus ook meer deviezen Curaçao binnen. Elders aan de kust komen steeds meer gevluchte Venezolanen aan. Zij kosten het eiland geld, en zorgen voor onrust.

**MEER OVER ELISA JANSZEN CURAÇAO INTERNATIONALE BETREKKINGEN
VLUCHTELINGEN POLITIEK SAMENLEVING HUMAN INTEREST ELVIRA KEES BROERE**

Nieuws & Achtergrond

NIEUWS

MEER >

Kabinet geeft bouwsector gedeeltelijk stikstofverlof

Het nieuws in vijf minuten

Dit is de routekaart waarmee het kabinet de tweede golf wil bedwingen

CHINESE INVLOED

De **lange arm van Beijing**: Europese bedrijven in Chinese staatshanden, zonder dat ze het weten

---

Jumbo-Visma trekt zich terug uit Giro d'Italia na positieve test Kruijswijk

---

Live: 98,7 procent van scholieren slaagde in coronajaar voor eindexamen

RECONSTRUCTIE THEATER

Soldaat van Oranje was coronaproof. Toch trok covid-19 als een vloedgolf door het theater

QUIZ CORONACIJFERS

We worden weer overspoeld door coronacijfers. Maar hoe moet je die **interpreteren**? Test hier uw kennis

---

BEST GELEZEN

[MEER >](#)

- 1 Dit is de routekaart waarmee het kabinet de tweede golf wil bedwingen
- 2 Wordt de ene bevolkingsgroep harder geraakt door corona dan de andere?

MEER NIEUWS & ACHTERGROND

Wilt u belangrijke informatie delen met de Volkskrant?

[Tip hier onze journalisten](#)

Algemeen

[Contact met de Volkskrant](#)
[Privacystatement](#)
[Abonnementsvoorwaarden](#)
[Gebruiksvoorwaarden](#)
[Cookiebeleid](#)
[Cookie-instellingen](#)
[Colofon](#)

Meer de Volkskrant

[Abonneren](#)
[Nieuwsbrieven](#)
[Digitale krant](#)
[Webwinkel](#)

Service

[Klantenservice](#)
[Mijn account](#)
[Vakantieservice](#)
[Adverteren](#)
[Losse verkoop](#)

Navigeer

[Columnisten](#)
[Recensies](#)
[De Volkskeuken](#)
[Archief](#)

Inclusief
RSS-feeds
Facebook
Twitter
Android apps
iOS apps

Op alle verhalen van de Volkskrant rust uiteraard copyright. Linken kan altijd, eventueel met de intro van het stuk erboven.

Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar copyright@volkskrant.nl.

© 2020 DPG Media B.V. - alle rechten voorbehouden